

Lägesrapport

11 november 2023 – 11 februari 2024

Inför varje styrgruppsmöte tar Landsbygdsnätverkets kansli fram lägesrapport och måluppföljning. Syftet är ni ska bli insatta i pågående verksamhet, resultat och utfall utifrån målen i aktivitetsplanen för 2023–2024. Lägesrapporten består därför av tre delar; *Vad är på gång?* och *Uppföljning av genomförda aktiviteter* samt bilagan *Måluppföljning 2023–2024*.

Innehåll

Innehåll.....	2
Vad är på gång?.....	3
Hållbara livsmedelssystem.....	3
Kunskapsutveckling och innovation	3
Näringarnas attraktionskraft	3
Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion	4
Förståelse och kunskap om målkonflikter	4
Projekt; Gröna kluster	4
Projekt; MATtanken.....	5
Projekt; Hållbara blå näringar.....	5
Landsbygdsutveckling genom Leader	6
Kunskapsutveckling och innovation	6
Länka till nationella och europeiska strategier och nätverk	6
Bistå förvaltning av program	7
Sprida information om ersättningar och stöd	7
Omvärldsbevaka	7
Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet.....	7
Övrig verksamhet	7
Uppföljning genomförda aktiviteter	9
Hållbara livsmedelssystem	9
Projekt; Gröna kluster	12
Projekt; MATtanken.....	12
Projekt; Hållbara blå näringar.....	13
Landsbygdsutveckling genom Leader	16
Bistå förvaltningen av programmen	18
Övrig verksamhet	18

Vad är på gång?

Hållbara livsmedelssystem

Kunskapsutveckling och innovation

Mötesplats AKIS 14 mars 2024. Mötesplats AKIS är en årlig stor digital träff (som i år arrangeras för tredje året) för aktörer inom AKIS. De har olika teman, men vid varje träff uppdateras deltagarna om större händelser inom svenska AKIS samt delar med sig av vad de vill att vi i Sverige ska jobba med och prioritera under kommande år. Årets program samt de tidigare programmen och resultaten från deltagarnas inspel finns här: [Mötesplats AKIS - Landsbygdsnätverket \(landsbygdsnatverket.se\)](https://landsbygdsnatverket.se)

Webbinarier där grönt och blått möts; Inspiration till Innovation. Tillsammans med Hållbara blå näringar och Sweden Food Arena planeras tre webinarier med tema sensorik, uppskalning och industriell symbios/restströmmar genomföras under april-maj.

Dialog förs med Formas om **gemensam finansieringsträff** för AKIS-aktörer där plattformar från Vinnova, TVV, Formas m.fl. presenteras. Syftet är att hjälpa AKIS-aktörer att förstå hur stora satsningar på innovation i det övergripande livsmedelssystemet/AKIS hänger ihop. Sedan förra årets Mötesplats AKIS (som hade tema finansiering) efterfrågas ett årligt finansieringsmöte eftersom systemet upplevs svårnavigerat.

Ny upphandling av EIP-support ska förberedas. Uppdragen går ut 31/12 2024. Vi (Landsbygdsnätverket och Jordbruksverket) ser över synergier och hur vi kan effektivisera och skapa mer värde för kund genom att titta på hur både support och RÅK används. Supporten besitter stor kompetens om EIP-Agri, som skulle kunna nyttjas betydligt mer än de 10% vi har upphandlade.

Utförargrupp arbetar med förslag på utformande av regionalt/nationellt innovationsstöd för företag inom livsmedelskedjan och vem som skulle vara lämplig att ansvara för ett sådant. Utförargruppen startade efter skrivelsen som AKIS analysgrupp gjorde till Regeringskansliet om detta behov. Vi är glada att vi ombetts ge vår syn på HUR:et, och att gruppens samlade kompetens och erfarenhet tas tillvara.

Näringarnas attraktionskraft

Utförargruppen Gröna näringars attraktionskraft och kompetensförsörjning beslutades den 11 januari, vid möte med [Analysgruppen](#) Hållbara gröna näringar. Utförargruppen ska bland annat arrangera träffar med Nationellt kompetensråd. Ett viktigt område under 2024 kommer vara **Lantbrukets kompetensutveckling – livslångt lärande**, med fokus på lantbrukets lönsamhet, ledarskap och arbetsmiljö. Utförargruppen ska även genomföra aktiviteter för att främja **gröna näringars attraktionskraft**. Sammanställande är utsedda, från Naturbruksskolornas förening

respektive Jobba grönt, och grupperna kommer att bemannas och starta upp under februari månad.

En träff med **Nationella kompetensrådet** kommer att arrangeras under våren, preliminärt datum är den 6 maj. Mötet har blivit framflyttat eftersom den nya utförargruppen behöver komma igång innan innehållet för mötet kan planeras.

Analysgruppen Hållbara gröna näringar också beslutat om en utförargrupp som ska ta fram en **kartläggning av hur andra länder arbetar för ägarskiften**, med fokus på innovativa lösningar. Att sprida dessa lösningar ingår också i aktiviteten. Sammanställande för utförargruppen blir Sofia Björnsson, LRF. Bemanning av gruppen pågår och den kommer starta upp under februari.

Flera artiklar om de nya utförargrupperna planeras publiceras under mars.

Livsmedelsberedskap och hållbar konsumtion

Podd #173 Det hållbara livsmedelssystemet spelas in i mitten av februari och kommer publiceras den 20 mars. I podden medverkar två forskare från projektet Mistra Food Futures, båda verksamma vid SLU, och en lantbrukare från Halland som producerar klimatcertifierat gräsbeteskött från pensionerade mjölkkor. I podden diskuteras den stora samhällsutmaningen och det pågående arbetet för att uppnå ett hållbart livsmedelssystem, med fokus på forskningen inom Mistra Food Futures samt lantbrukets roll för omställning och beredskap.

Förståelse och kunskap om målkonflikter

[Analysgruppen](#) Hållbara gröna näringar har den 1 februari beslutat om en **utförargrupp** som ska titta på **hur den framtida livsmedelsproduktionen ska se ut och vilka stödsystem som behövs för att nå dit**. Aktiviteter som har diskuterat är att bilda ett kontaktnät för samtal och diskussion, som bland annat kan ordna seminarieserie och lämna inspel till CAP 2028. Sammanställande för utförargruppen blir Ida Lind från Ekologiska lantbrukarna, och medverkande kommer bl.a. vara från LRF, SLU, Naturskyddsföreningen och Jordbruksverket.

Projekt; Gröna kluster

Inom projektet **Gröna kluster-erfarenhetsutbyte, samverkan och utveckling** planeras en **fysisk träff för Nätverket gröna kluster i Sverige**. Mötet kommer att vara i Gamleby den 5–6 mars. Vi planerar för mellan 25–30 deltagare och runt 15 gröna kluster kommer att medverka. På agendan finns en rad viktiga frågor. En punkt som finns med är de gröna klustrens bidrag till branschens kompetensförsörjning. En annan viktig fråga är arbetet med nätverket över tid. För att komma framåt i den frågan har vi bjudit in Coompanion som håller i en workshop med fokus på framtida organisering.

Projekt; MATtanken

MATtanken fortsätter under våren arbetet med att **stärka offentliga måltidsverksamheters beredskap**. Beredskapsnätverket som MATtanken koordinerar har nästan 400 medlemmar. Fyra nätverksträffar inom beredskapsnätverket har arrangerats och den femte planeras till den 16 maj.

Fram till och med februari månad ut, pågår **insamling av kommunernas livsmedelsstatistik** gällande 2023. Lansering av den samlade statistiken/databasen (**SILO**) sker den 9 april, då blir statistiken publik och det blir nu möjligt att börja kunna följa offentlig livsmedelskonsumtion. Arbetet sker i samarbete med Jordbruksverkets statistikenhet.

MATtanken fortsätter att utveckla och fylla på **Erfarenhetsbanken**. I dagsläget finns över 100 delade erfarenheter kring utveckling av hållbara offentliga måltider. En ny **tematräff** utifrån delade erfarenheter planeras till den 7 maj, på temat måltidens integrering i den pedagogiska dagen.

Studio MATtanken genomförs den sista fredagen i varje månad. Nästa tillfälle är den 23 februari då temat är förändringar i menyerna. Studio MATtanken gör en omvärldsspaning; Vilka livsmedel introduceras på menyerna och vilka fasas ut? Två tillfällen till för studion planeras under våren.

Den 14 mars öppnar anmälan för årets firande av **Offentliga måltidens dag**.

Den 14–15 mars deltar MATtanken på **Kostdagarna** på Kista mässan. Kostdagarna är en årligt återkommande aktivitet som samlar landets branschfolk inom offentliga måltider. MATtanken finns där för dialog och nätverkande.

Den 10 april genomför MATtanken ett **aktörsmöte**. Dessa möten är kontinuerligt återkommande och samlar branschaktörer som arbetar övergripande med offentliga måltidsfrågor i syfte att stärka och synka varandras arbete.

Den 15 maj planeras en **regional temadag upphandling** på Naturbruksskolan Sötåsen, dagen arrangeras tillsammans med Länsstyrelsen och Regionen i Västra Götaland.

Projekt; Hållbara blå näringar

Arbetsgruppen Hållbara blå näringar har ett digitalt möte den 11 mars. Projektet är medarrangör av **Nationella vattenbrukskonferensen** i Umeå den 14–15 mars. Vi medarrangerar också **Fiskeforum** i Stockholm, den 6–7 mars.

Podd #172 om **Östersjöfisk** är inspelad och kommer publiceras den 28 februari. I podden medverkar två forskare, från Uppsala universitet respektive Chalmers, samt en fiskeribiolog/tidigare forskare vid Östersjöcentrum som arbetar som fiskerikonstulent vid Länsstyrelsen Stockholm. Podden handlar om i vilken utsträckning vi kan och bör

äta Östersjöfisk, hur dioxinnivåerna har ändrats och vad som händer inom forskningen.

En serie **lunchwebbinarier, ”Brett och djupt om vattenbruk”**, baserade på tidigare publicerade kursavsnitt om vattenbruk för främst länsstyrelsepersonal lanseras under februari, och fortsätter under våren.

Vi medarrangerar **Dialogforum om vattenbruksfrågor** den 17 april, med Svenskt vattenbruk och sjömat (SVoS), länsstyrelserna, Havs- och vattenmyndigheten (HaV) och Jordbruksverket. Ett annat evenemang där nätverkskansliet är medarrangör är **”Miljökassen”** den 9 april – då sänds en slutkonferens digitalt med SLU och Matfiskodlarna.

Hållbara blå näringar medarrangerar uppstartsmötet för **Samverkan havsbaserad vind** i april tillsammans med fiskets organisationer, vindkraftsbranschen och länsstyrelserna.

Vi arbetar kontinuerligt med EHFVF genom medverkan i arbetet med **målstyrning** och **utvärdering** som leds av Jordbruksverket, samt genom medverkan i **övervakningskommittén** för havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet där kansliet har en ledamot. Nästa möte med övervakningskommittén är den 14–15 maj.

Landsbygdsutveckling genom Leader

Kunskapsutveckling och innovation

Nätverkskansliet planerar tre artiklar om leaderprojekt. Exemplen bygger på goda exempel som skickats in av leaderområden och dessa är också avstämde med förvaltningsmyndigheten. Artiklarna ska publiceras i början av mars.

Den [nationella Leaderträffen](#) kommer att genomföras den 23–24 oktober i samarbete med leaderområdet Astrid Lindgrens hembygd. Planeringsgruppen som består av representanter från Jordbruksverket, Tillväxtverket, LUS, Astrid Lindgrens hembygd och nätverkskansliet påbörjar sitt arbete i vecka 7.

Länka till nationella och europeiska strategier och nätverk

Den 12 mars har Leader Sub Group möte. Mia Lundqvist från Leader Mälardalen kommer vara med och representera Landsbyggsnätverket.

Bistå förvaltning av program

Sprida information om ersättningar och stöd

Landsbyggsnätverket kommer under februari att bistå Jordbruksverket med att sprida information om miljöersättningar med lågt söktryck, inför öppningen av ansökan om jordbrukarstöd.

Se Informationsträff och projekträff om EIP-Agri samt kontinuerlig informationsspridning via nyhetsbrev och LinkedIn-sidan EIP-Agri och AKIS i Sverige. Sidan startades i februari 2023 och har nu (9 feb 2024) 631 följare (573 den 10 nov 2023). Sidan går alltså stadigt uppåt!

Omvärldsbevaka

Aktiviteter inom området är bl.a. medverkan i modernAKIS samt införande av gemensamma ”pulsmöten”, där kunskapsnav och gröna kluster medverkar och berättar för varandra vad som är på gång inom deras respektive verksamhetsområde och geografiska område.

Bidra till övervaknings- och utvärderingskapacitet

Jordbruksverket ska utvärdera stöden i strategiska planen för GJP och hur de bidrar till AKIS, samt utvärdera hur viktig den strategiska planen är för svenska AKIS. I utvärderingen ska de kartlägga AKIS i Sverige. I detta arbete bidrar Landsbyggsnätverkets AKIS-samordnare med forskarkompetens inom området.

I mars genomförs ett webinarium om en ny utvärdering av genomförandet av den strategiska planen för GJP. Nätverket bistår med en neutral plattform och en moderator.

Övrig verksamhet

Nationell landsbygdspolitik

I december träffade ordförande och vice ordförande för Landsbyggsnätverket samt nätverksskansliet företrädare för Regeringskansliet (RK). RK informerade om den översyn av landsbygdspolitiken som pågår och som ska resultera i en proposition i slutet av pågående mandatperiod. Landsbyggsnätverket fick möjlighet att ge medskick och framförallt beskriva hur nätverket kan bidra i arbetet. Utifrån dialogen pågår nu planering tillsammans med RK av ett poddavsnitt, som preliminärt ska sändas 1 maj. Dessutom har analysgrupperna Stärkt landsbygdsperspektiv och Hållbara gröna näringar fått information om översynen, i samband med grupperna fysiska möten under februari. Båda grupperna inbjöds att komma med inspel till det pågående arbetet.

Ungdomsperspektiv

Arbetet med att verkställa styrgruppens beslut om att styrgruppen och samtliga analysgrupper ska utbildas i rättighetsbaserat ungdomsperspektiv fortlöper.

Landsbygdsriksdagen 2024

Nätverkskansliet planerar, i samarbete med medlemsorganisationer och några av våra analys- och arbetsgrupper, för Landsbygdsnätverkets medverkan på Landsbygdsriksdagen i Södermanland den 24–26 maj. Vi kommer att delta med monter som ska präglas av kampanjen ”Goda nyheter” och lyfta en mångfald av berättelser som visar på utveckling inom gröna och blåa näringar samt landsbygdsutveckling. Vi kommer också att arrangera [tre seminarier](#) med följande teman.

- När krisen kommer – Fiske och vattenbruk som kylskåp i beredskapstider.
Arrangör: Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp Hållbara blå näringar
- Jordbrukets gröna omställning – Vem har ansvar och vem ska betala?
Arrangör: Landsbygdsnätverkets analysgrupp Hållbara gröna näringar
- Mer än bara pengar till projekt – Leader tar ut EU till medborgarnas köksbord.
Arrangör: Lokal Utveckling Sverige och Landsbygdsnätverket

Uppföljning genomförda aktiviteter

För översikt och koppling till mål– se bilaga 1 Måluppföljning 2023–2024.

Hållbara livsmedelssystem

Hållbara livsmedelssystem: Medlemmarna ska tillsammans ha genomfört aktiviteter som utvecklar deras kunskap och samarbeten för hållbara livsmedelssystem, i synnerhet med sikte mot ökad livsmedelsberedskap och cirkularitet.

Analysgrupp Hållbara gröna näringar

Utförare: Nätverkskansliet och analysgruppen

Typ av aktivitet: Uppstart av ny analysgrupp – två digitala och ett fysiskt möte

Kort beskrivning: Analysgruppen träffades digitalt för ett första möte den 29 november, och har efter det haft ett digitalt beslutsmöte den 11 januari och ett möte på plats i Stockholm den 31 januari-1 februari. Under mötet i Stockholm genomfördes både en utbildning om rättighetsbaserat ungdomsperspektiv under ledning av Myndigheten för civilsamhälles- och ungdomsfrågor (MUCF) och en workshop för att prioritera bland identifierade behov och utmaningar samt föreslå aktiviteter och utförargrupper. Gruppen har 15 ledamöter med både bred och djup kompetens av värde för de tre temaområdena; Hållbart företagande med fokus på miljö och klimat, Attraktiva näringar med fokus på kompetensförsörjning, arbetsmiljö och jämställdhet, samt Nyföretagande och ägarskiften.

Så bidrog aktiviteten till målen: Medverkan från 15 medlemsorganisationer, goda utsikter att inkludera fler medlemmar i de kommande utförargrupperna. Workshopen var en bra början till utveckling av kunskap och samarbeten för hållbara livsmedelssystem.

Lärdomar: Det är en utmaning att starta upp en ny grupp med experter inom olika områden, där vissa är specialister och andra mer av verkställare. De verksamhetsmål som finns i Landsbyggsnätverkets aktivitetsplan är inte helt enkla att kommunicera, och flera efterlyste en tydlig vision; ”vilket är det önskade läget”? Trots dessa förutsättningar levererade gruppen resultat under en relativt kort tid.

Informationsträff om EIP-Agri 8 februari

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med handläggare, utbetalare samt policyansvarig vid Jordbruksverket

Typ av aktivitet: Informationsträff

Kort beskrivning av aktivitet: Digital träff för alla som är intresserade av eller funderar på att söka EIP-projekt.

Så bidrog aktiviteten till målen: Marknadsför och sprider information om EIP

Lärdomar: Bra att samarrangera och att ha mycket tid för frågor och svar. Värdefullt att ha med såväl handläggare som utbetalare och policyansvarig samt support som berättar och svarar på frågor. Ca 90 anmälda! (tidigare rekord 40 pers), utvärderingen ännu ej klar. Sista svarsdatum 15/2. Allt material skickades ut till samtliga deltagare efteråt. Mycket god och öppen dialog under mötet – trots det stora antalet deltagare.

EIP Projektträff 8 februari

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med Jordbruksverket

Typ av aktivitet: Projektträff

Kort beskrivning av aktivitet: Digital träff för alla som är involverade i EIP-projekt. Träffen fokuserade på information om pågående EIP-utvärdering i Sverige och internationellt, info och tips vid ansökan om utbetalning, möjligheter till internationellt utbyte samt EU CAP nätverkets aktiviteter, och deltagarna fick ställa frågor där såväl policyansvarig som handläggare, utbetalare och support fanns tillgängliga för att besvara.

Så bidrog aktiviteten till målen: Sprida information om EIP, underlätta administration för projekten och bidra till att färre kompletteringar och justeringar behövs.

Lärdomar: Bra att samarrangera och att ha mycket tid för frågor och svar. Värdefullt att ha med såväl handläggare som utbetalare och policyansvarig samt support som berättar och svarar på frågor. Ca 30 deltagare var med under mötet, utvärdering ej klar. Sista svarsdatum 15 februari. Allt material skickades ut till samtliga projekt efteråt, vilket fick positiv feedback.

Skrivelse till Regeringskansliet

Utförare: AKIS analysgrupp

Typ av aktivitet: Skrivelse till Regeringskansliet 5 dec + politik 20 dec

Kort beskrivning av aktivitet: Skrivelse från AKIS analysgrupp för att stärka gröna näringar genom synkroniserad utveckling av regionalt- och nationellt innovationssystem. Skrivelsen undertecknades AKIS analysgrupp, och var även förankrad hos de aktörer som tidigare utrett frågan och har samma syn på problem och lösning, bla SAMLA-nätverket, SISP, Sweden Food Arena, regioner och länsstyrelser samt de gröna klustren.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsöverföring och samordning samt utveckling av AKIS-metoder.

Lärdomar: Effektivt att nyttja kompetenser och erfarenheter hos gruppmedlemmar, och att våga driva fråga/problem som länge diskuterats inom och utom gruppen, och dessutom på annat håll utretts. Kraftfullt att samla ihop och förankra hos dem som tidigare gjort inspel och utredningar, och se att vi alla vill mot samma mål.

Samverkanskonferens för gröna kluster och nationella kunskapsnav, december och februari

Presenteras under Projekt; Gröna kluster nedan.

Träff med Nationellt kompetensråd

Utförare: Nationella kompetensrådet inom det gröna och naturbaserade näringslivet

Typ av aktivitet: Digitalt möte

Kort beskrivning: Ämnet för träffen den 13 november var intresset för ”gröna utbildningar”, med presentationer om höstens antagningsiffror för naturbruksgymnasierna och SLU. Andra programpunkter handlade om dimensionering av gymnasieskola och högre utbildning, med medverkan från Skolverket, samt vad som händer inom projektet Jobba grönt för att stärka gröna näringars attraktionskraft. Programmet togs fram med hjälp av Kompetensrådets arbetsutskott, där medverkade Naturbruksskolornas förening (ordf.), Gröna arbetsgivare, SLU, AgroSörmland och Myndigheten för yrkeshögskolan.

Så bidrog aktiviteten till målen: Deltagare vid träffen var 43 representanter från gröna näringar, utbildningsanordnare och myndigheter. Deltagande medlemsorganisationer fick ny information och utbytte kunskap om gröna näringars utbildningar och attraktionskraft.

Lärdomar: Det finns ett stabilt intresse för naturbruksgymnasiernas program, medan intresset för flera av SLU:s utbildningar sviktar. Det finns många organisationer och personer som kan vara ambassadörer för de gröna utbildningarna, men en gemensam kraftsamling behövs för att nå resultat.

#170 Attraktiva arbetsgivare - hur matchar lantbruket generation Z

Utförare: Nätverkskansliet i samverkan med Nationellt kompetensråd

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Vi belyser lantbrukets utmaning att locka unga talanger i en tid där konkurrensen om uppmärksamhet är intensiv. Är lantbruket rustat för att möta framtidens krav och bli en drömarbetsplats för generation Z? Vad säger generationsforskningen deras värderingar och val? I detta avsnitt tittar vi på branschens attraktionskraft, som är avgörande för en hållbar livsmedelsproduktion.

Så bidrog aktiviteten till målen: 460 lyssnare har på en månad tagit del av hur de gröna näringarna kan jobba för att vara attraktiva arbetsgivare för en yngre generation.

Lärdomar: Poddar är ett effektivt sätt att nå ut. Utmaningen är att träffa rätt målgrupp för ämnet.

Projekt; Gröna kluster

Nätverksmöten i nätverket Gröna kluster i Sverige, november och januari

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med styrgruppen för projektet

Typ av aktivitet: Nätverksmöten

Kort beskrivning av aktivitet: Under perioden har vi haft två nätverksmöten med ca 15 kluster deltagande. Bland annat har presenterades två klusters erfarenheter från sina deltagande på Agritechnica. På ett av mötena hade vi besök av de nationella kunskapsnaven.

Så bidrog aktiviteten till målen: Nätverksmöten bidrar till målen i projektplanen som bland annat består i kunskaps och erfarenhetsutbyte mellan de gröna klustren.

Lärdomar: Nätverkade är bra och de regionala gröna klustren gör stor nytta för de gröna näringarna runt om i landet.

Samverkanskonferens för gröna kluster och nationella kunskapsnav, december och februari

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med styrgruppen för projektet

Typ av aktivitet: Samverkanskonferens /arbetsmöte med medverkan från Nätverket Gröna kluster i Sverige och de nationella kunskapsnaven

Kort beskrivning av aktivitet: Kunskapsnaven önskade samverkan med gröna klustren, och bjöds in till klustermöte om detta i november. Samtliga enades om fortsättning, och nätverkskansliet arrangerade sedan samverkanskonferenser i december och februari. Under konferensen stäms planerade aktiviteter av, för att alla ska få en gemensam bild och kunna nyttja varandras aktiviteter. Beslut togs om fortsatta digitala träffar varannan månad.

Så bidrog aktiviteten till målen: Aktiviteten bidrar med samverkan och utbyte av information som är bra för både kunskapsnaven och de gröna klustren att ha med sig i sin planering av aktiviteter under året. Kunskapsöverföring och samordning samt utveckling av AKIS-metoder.

Lärdomar: Värdefullt att olika konstellationer inom AKIS träffas och praktiskt arbetar tillsammans. Många synergier när kompetenser från olika håll frivilligt sammanstrålar och bjuder på sin kunskap och sina kontakter till andra som de annars inte haft kontakt med. Det pågår mycket aktiviteter och det finns allt att vinna av att samordna sig och planera ihop.

Projekt; MATtanken

Mycket tid har lagts på förberedelser inför insamling över vilka livsmedel som köpts in under 2023. Förfrågan sändes den 25 januari till samtliga kommuner. 13 februari hade 224 av landets 290 kommuner skickat in sin statistik, insamlingen avslutas 29 februari.

Lansering av SILO-databasen sker 9:e april.

En artikel med data från SILO-databasen publicerades i november [Mer data från SILO-databasen | MATtanken](#). Allt om SILO (StatistikInsamling Livsmedel i Offentlig sektor) finns att läsa på MATtankens webbplats [SILO | MATtanken](#).

Två samtal har genomförts i Studio MATtanken, 24 november på tema ”Matlådor i hemtjänsten” då 191 personer anslöt. Samtalet sammanfattades efteråt i en artikel [Statusläge för matlådan – så här jobbar kommunerna | MATtanken](#). 26 januari hölls årets första studiosamtal på tema ”Matsvinn”, 186 personer anslöt [Studio MATtankens arkiv | MATtanken](#)

Tillsammans med branschföreningen Kost & Näring genomförde vi 16 november ett webinarium med rubriken ”Individen i centrum - när maten anpassas efter äldres behov och smak”. [Individen i centrum – när maten anpassas efter äldres behov och smak | MATtanken](#). 238 personer var anmälda till webinariet som spelades in och lades ut på Kost & Närings webbplats.

”Nya sätt att upphandla” var temat på den träff som anordnades 8 november, 120 personer deltog och fick höra hur olika kommuner tänker nytt i samband med [Tematräff 8 november: Nya sätt att upphandla | MATtanken](#). Aktiviteten var en del i del Vinnovafinansierade uppdraget ”Ett nytt recept för skolmåltider”.

I vårt beredskapsuppdrag har ytterligare två nätverksträffar genomförts, 6 december med 134 deltagare och den 7 februari då 168 personer deltog. Syftet med MATtankens beredskapsnätverk är att genom kunskaps- och erfarenhetsutbyte lära och inspireras av varandra. Det handlar om att sammantaget öka kunskapen men också om att tillsammans belysa behov och utmaningar samt hitta nya lösningar för att stärka offentliga måltidsverksamheters beredskapsförmåga. [Beredskap | MATtanken](#)

Projekt; Hållbara blå näringar

Kommunnätverket för fiske och Vattenbruk/Sveriges fiskekommuner

Utförare: Nätverkskansliet, 20 kommuner

Typ av aktivitet: Möten, strukturering

Kort beskrivning av aktivitet: möte med gruppen, strukturering av nätverket med matrikel och arbetsordning

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskapsspridande och samverkan mellan medlemmar.

Lärdomar: Gruppering med stora värden att dela med varandra. Ofta nedprioriterat i kommunala verksamheter.

Nationella Yrkesfiskekonferensen

Utförare: Nätverkskansliet, flera medlemsorganisationer (deltagare från 5 av 6 yrkesfiskeorganisationer)

Typ av aktivitet: Konferens Uddevalla november 2023

Kort beskrivning av aktivitet: 2 dagars konferens med scenprogram, nätverkskansliet modererade, Landsbyggsministern deltog, yrkesfiskepanel, politikerpanel från 8 partier. Många regeringsuppdrag om fiske, engagerade diskussioner och dialoger.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrog både till: ”Främja hållbart fiske och bevarande av akvatiska biologiska resurser”, ”Kunskapsutveckling och innovation i jordbruk, trädgård, rennäring samt i fiske och vattenbruk.” genom spridande av mycket kunskap, fokus på hållbarhet och genom att föra organisationer och människor närmare varandra.

Lärdomar: Bra upplägg! Gott betyg. Nöjda arrangörer och deltagare.

Sjömatens julkalender

Utförare: Sveriges fiskares producentorganisation (SFPO), Sjömatfrämjandet, Hushållningssällskapet, nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Kampanj, på webben och i sociala medier.

Kort beskrivning av aktivitet: - Ett inslag per dag; oftast 2 minuters film om olika fisken, vattenbruk eller beredningsaktiviteter.

Så bidrog aktiviteten till målen: Lyfter fram sjömaten, visar upp medlemmarnas verksamheter. Julkalenderns startside och luckorna hade sammanlagt över 7 000 visningar.

Lärdomar: Andra året, bra nivå för lyssningar/klick, men krävs mer om man ska nå utanför nätverket.

Podd #169 Sjömat på julbordet

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med arbetsgruppen Hållbara blå näringar

Typ av aktivitet: Podcast

Kort beskrivning av aktivitet: Tar upp innovativ och hållbart sjömatjulbord. Medverkande från Mussel fabriken/SVoS, Generation Waste, samt en matskribent/kock.

Så bidrog aktiviteten till målen: Ökad kunskap om sjömat och hållbarhet, främja ökad sjömatkonsumtion. har haft 513 unika lyssningar sen den släpptes. Siffrorna är bra med tanke på att vi inte jobbat så länge med de blå näringarna i publiceringsplanen.

Lärdomar: Bred spridning, nya kanaler

Fokusgrupper Fiske; vattenbruk, Fritidsfiske, regeringsuppdrag Algbranschutveckling

Utförare: Jordbruksverket, HaV, och många medlemmar

Typ av aktivitet: Fokusgrupper samt uppdrag om alger

Kort beskrivning av aktivitet: Vi deltar aktivt i fokusgrupper och lyfter våra medlemmars behov på ett konstruktivt sätt.

Så bidrog aktiviteten till målen: Bidrar till bra genomförande av fondarbetet/programmet och dess styrning.

Lärdomar: Bra diskussioner, viktigt att det blir fart i genomförandet.

Algriktlinjer

Utförare: Svenskt vattenbruk och sjömat (SVoS), Livsmedelsverket och nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Policy-produktion

Kort beskrivning av aktivitet: Sammanställning och justering av branschriktlinjer för den framväxande algbranschen.

Så bidrog aktiviteten till målen: Ökad kunskap hos medlemsorganisationer och andra aktörer.

Lärdomar: Viktig aktivitet, kan behövas fler som sprider kunskap, samverkan ger större spridning.

Fiskodling i Norr 29–30 januari

Utförare: SLU, SVA, nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Projektuppstart med samhällsfokus

Kort beskrivning av aktivitet: Ramar för ett fem-årigt projekt läggs upp, där nätverkskansliet kommer hantera kommunikationsdelar.

Så bidrog aktiviteten till målen: Läger upp möjligheten att under 5 år succesivt kunna sprida värdet av fiskodling i Sverige på ett faktabaserat och miljökopplat sätt

Lärdomar: Vi har en viktig roll att fylla och kan dra nytta av SLU:s breda kommunikation.

Landsbygdsutveckling genom Leader

Landsbygdsutveckling genom Leader: Medlemmar ska tillsammans ha genomfört aktiviteter som på nationell och internationell nivå utvecklar deras kunskap och samarbeten i landsbygdsutveckling genom Leader.

Hållbar omställning genom Leader

Utförare: Nätverkskansliet tillsammans med Leader Upplandsbygd.

Typ av aktivitet: Podcast och artikel

Kort beskrivning av aktivitet: [Podd #171](#) När hållbar omställning genomsyrar allt – Leader Upplandsbygds i framkant, [artikel](#) Hållbarhet som gör skillnad på riktigt – så gjorde Upplandsbygd samt spridning i nyhetsbrev, sociala medier och via mejl. I podd och artikel beskriver Leader Upplandsbygd sin omställningsresa från olika perspektiv, bland annat från LAG-ledamot och projektledare.

Så bidrog aktiviteten till målen: Poddavsnittet har hittills haft 331 lyssningar varav 220 lyssningar första dygnet, vilket är bra. Artikeln har fått 119 klick på webben och i sociala medier har den fått rätt bra genomslag.

Lärdomar: Det finns oftast ett stort intresse för ämnet landsbygdsutveckling, något som syns i statistiken för den typ av inlägg. För att nå målgruppen LAG-ledamöter och anställda på leaderkontor, är det bra att även kommunicera via mejl. Ett utskick till alla leaderområden gjordes några dagar efter att podden och artikeln publicerats, vilket gav viss effekt i statistiken.

Projektsnurra leadersverige.se

Utförare: LUS i samarbete med nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Teknisk utveckling på webbsida.

Kort beskrivning av aktivitet: En funktion på leadersverige.se som slumpvis hämtar projekt från alla underliggande leadersidor.

Så bidrog aktiviteten till målen: Exempel på projekt är en viktig del för att konkretisera leadermetoden och inspirera både potentiella projektsökande samt LAG-ledamöter och anställda på leaderkontor.

Lärdomar: Att lyfta projekt tydliggör hur EU-pengar gör nytta ute i olika delar av Sverige.

Analysgrupp Stärkt landsbygdsperspektiv

Utförare: Tillväxtverket och nätverkskansliet

Typ av aktivitet: Uppstart av analysgrupp - ett digitalt och ett fysiskt möte

Kort beskrivning av aktivitet: Gruppen består av representanter från Hela Sverige ska leva, Lokal Utveckling Sverige, Torsta AB, Unga på landsbygden, Varbergs kommun, SLU, Norrtälje kommun, Länsstyrelsen Västerbotten och Region Norrbotten. På träffarna har gruppen bland annat prioriterat behov kopplat till stärkt landsbygdsperspektiv och föreslagit aktiviteter; exempelvis case om landsbygdsintegrering i Norrtälje kommun. Tillväxtverket finansierar arvode och samordning.

Så bidrog aktiviteten till målen: Medverkan från ett 10-tal medlemsorganisationer, goda utsikter att inkludera fler medlemmar i kommande utförargrupper. Genom att utforma aktiviteter som på sikt identifierar viktiga områden för att stärka landsbygdsperspektiv hos offentliga aktörer, bland annat genom att utveckla Tillväxtverkets metodstöd för offentlig verksamhet, bidrar analysgruppen till både en levande landsbygd och landsbygdsutveckling genom Leader.

Lärdomar: Analysgruppens arbete med att identifiera utmaningar och behov behöver få ta lite tid inledningsvis. Det material som ledamöterna i gruppen ska läsa in inför möten behöver vara kortfattat och överskådligt.

Bistå förvaltningen av programmen

Bistå förvaltningen av programmen: Nätverket ska utifrån medlemmarnas nytta ha bistått förvaltningen i genomförandet av strategiska GJP-planen och HFV-programmet.

Artikel om anpassade skyddszoner

Utförare: Nätverkskansliet med hjälp av Jordbruksverket, Greppa Näringen, Länsstyrelsen och lantbrukare.

Typ av aktivitet: Ta fram nyhetsartikel

Kort beskrivning av aktivitet: Miljöersättningen anpassade skyddszoner har ett lågt söktryck och behöver marknadsföras. Landsbygdsnätverket tog fram en nyhetsartikel där en lantbrukare intervjuades om nyttorna med ersättningen. Länsstyrelsen kan använda artikeln i sitt informationsmaterial till lantbrukare.

Så bidrog aktiviteten till målen: En identifierad åtgärd för att sprida information om ersättningar och stöd som kan bidra till ökad måluppfyllelse av dem.

Lärdomar: Svårt att hitta lantbrukare för intervju eftersom få har sökt ersättningen. Vi hade gott samarbete med flera aktörer för att hitta en lantbrukare.

Tematiskt kluster Grön arkitektur

Utförare: EU CAP Network och Jordbruksministeriet i Nederländerna

Typ av aktivitet: Tematiska klusterträffar på EU nivå för förvaltningsmyndigheter och nätverkskansli för informella diskussioner om t.ex. nya ersättningar och hur nätverken kan förstärka genomförande av miljö & klimatåtgärder i CAP.

Kort beskrivning av aktivitet: Vi har haft tre möten (varav ett under 2024) och planerar ytterligare två- tre stycken under 2024.

Så bidrog aktiviteten till målen: Kunskap om genomförande av CAP i andra länder är både omvärldsbevakning men även att sprida och ta emot information om erfarenheter av miljö & klimatåtgärder.

Lärdomar: Ett bra sätt att öka kontakten mellan nätverk och myndigheter i olika länder. Viss överlapp med andra tematiska grupper som EU CAP Nätverket ordnar.

Övrig verksamhet

Goda nyheter-kampanjen

I kampanjen har vi gjort fyra inlägg i sociala medier under perioden. Mest anmärkningsvärt är inlägget om ett projekt från Hushållningssällskapet om en broschyr för odling av hasselnötter. Inlägget fick över 9 000 interaktioner (gilla,

kommentarer, delningar) på Facebook och har delats 172 gånger. Det kan vara vårt bästa inlägg i sociala medier någonsin.

Artikel och poddavsnitt #168 Att engagera unga i landsbygdskommuner - Youth up North

Utförare: Nätverkskansliet i samarbete med Youth 2030 och arbetsgruppen för ung inkludering.

Typ av aktivitet: Podcast och artikel

Kort beskrivning av aktivitet: Hur skapar vi landsbygder där unga vill leva, bo och ha en aktiv roll i samhällsutvecklingen? För att ta reda på det startades 2020 Youth Up North. Målet; att tackla utmaningen lokalt i norra Sveriges inland och hitta nya vägar och metoder för att inkludera unga. I podden berättar de om metoder och framgångsfaktorer från sitt projekt. I samband med att podden släpptes la vi också ut en artikel med reflektioner om Youth Up Norths metoder skriven av Charlotte Aav, som är en ung lantbrukare på Södra Gotland och driver även ett hälsoföretag. Hon deltog på Youth Up Norths konferens i Arjeplog som del av Leader Gutes projekt "Vi Landsbyggare på Gotland".

Så bidrog aktiviteten till målen: Avsnittet har haft 466 unika lyssningar sedan det släpptes. Att lyfta fram konkreta metoder för att stärka demokratiska processer, entreprenörskap och kreativitet hos unga bidrar till målen om en levande landsbygd och att länka till andra nationella nätverk. Det bidrar i sin tur också till bättre förutsättningar för generationsskiften. Att satsa på ungdomar är att satsa på framtiden och är en förutsättning för en fortsatt levande landsbygd.

Lärdomar: Ungas inkludering och spridning av konkreta metoder engagerar fortsatt. Ett relativt smalt ämne som ändå fått bra med lyssningar.